

Oponentský posudek rigorózní práce

Jana Lhotského

„Aktuální vývoj mezinárodní trestní jurisdikce a nově definovaný zločin agrese“

Předkladatel práce e věnuje otázce definice agrese, což je téma, které se v mezinárodním společenství sice diskutuje již několik dekad, bohužel bez příliš hmatatelného výsledku, pomineme-li sovětský návrh přijatý jako rezoluci Valného shromáždění OSN. Jakkoliv se nezasvěceným může zdát, že téma je příliš omšelé a zpolitizované, ve skutečnosti tomu tak není, a dobře informovaní vědí, že zvolené téma bylo jedním z hlavních bodů, jímž se měla zabývat, a také zabývala revizní konference, jejímž hlavním zadáním bylo, kromě revize Římského statutu, nalézt obecně přijatelnou definici zločinu agrese. Autor se proto v práci, kromě souvisejících a vysvětlujících otázek věnuje právě touto otázkou a paradoxně, hned v úvodním abstraktu nastoluje zcela zásadní otázku, totiž to, zda se jedná o „novou definici zločinu agrese“ nebo zda skutečně jde spíše o definici nového zločinu, agrese“. Patrně právě to byl mohla být jedna z otázek, na niž bych se rád zeptal. Není totiž zcela jasné, zda jde autor vychází ze zásady *nullum crimen sine lege*, když mluví o novém zločinu nebo zda agrese je platným mezinárodním právem za mezinárodní zločin již považována a revizní konference se pouze snaží definici doplnit, případně, zda se snaha věnovaná otázce agrese netýká pouze vypracování a přijetí definice agrese pro potřeby stanovení pravomoci Mezinárodního trestního soudu.

Jak jsme již uvedli výše, téma je i v současné době bohužel stále ještě aktuální, i když formy agrese, které by nově přijatá definice postihovat, by se neměly omezovat pouze na vztahy mezistátní. Myslíme tím, že akty agrese lze stále více pozorovat na vnitrostátní úrovni, zejména v etnicky nebo nábožensky rozdělených státech, které svou podobu získaly při kolonizaci a následném dekolonizačním procesu. Je však zjevné, že mezinárodnímu právu primárně přísluší řešit vztahy mezi svrchovanými státy, což by nemělo znamenat, že by se zájem mezinárodního společenství a mezinárodně právní úprava neměla dotýkat i výše popsaným jevům, které zdánlivě patří do oblasti vnitrostátní právní regulace.

Práce je přehledně členěna do osmi částí, úvodu a závěru. V první části autor předkládá přehled vývoje v oblasti mezinárodního trestního práva po II. světové válce a snaží se dovodit, proč bylo zřízení Mezinárodního trestního soudu z hlediska zvýšení prestiže mezinárodního práva a potřeb mezinárodního společenství zásadním a nutným krokem. Ve

druhé části předkládá přehled procesních a dalších otázek spojených s fungováním Římského statutu. Ve třetí části pojednává o jurisdikci soudu a právě zde se poprvé objevuje i zmínka o agresi. V dalších částech (4 – 7) věnuje autor pozornost názorům na zřízení Mezinárodního soudního dvora a analyzuje názory odpůrců a příznivců statutu, zmiňuje se o dosavadní rozhodovací praxi soudu a rozebírá i těžkosti, které doprovázely ratifikaci statutu v České republice. Jádrem práce je část osmá, ve které se autor věnuje přímo zločinu agrese, a to jak z historické perspektivy, tak z hlediska výsledků kampalské revizní konference.

Práce je zpracována za použití standardních metod, jazyková úprava je na velmi dobré úrovni, autor pracuje s relevantními domácími i zahraničními prameny, primárními i sekundárními. Výsledkem je zdařilá práce, kterou lze doporučit k ústní obhajobě.

Vladimír Balas

V Praze dne 25.2. 2011-02-26